

งานประชุมวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ ๑๔
วันศุกร์ที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ อาคารอิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี นนทบุรี

รวมบทความและบทความ
Abstract and Paper Proceedings

จัดทำโดย

สมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย

เพื่อการใช้อ้างอิง

จัดทำโดย

สมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย

การประชุมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ ๑๔

วันศุกร์ที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ณ อาคารอิมแพ็ค ฟอรั่ม

เมืองทองธานี นนทบุรี

บรรณาธิการโดย

ศาสตราจารย์ ดร.อัมพร อารงลักษณ์

ดร. ณัฐภัทร์ รัทวงศ์วาน

นางสาว มณีชัชวาล มณีศรี

นางสาวสุนิสา วงศ์ประทุม

นายศุภภฤช จิรธรรมประดับ

หมายเหตุ: ข้อคิดเห็นในเนื้อหาบทความหรือเอกสารที่นำมาเผยแพร่ในวารสารนี้เป็นของผู้เขียนแต่ผู้เดียวไม่มีความเกี่ยวข้องกับสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แต่อย่างใด

ตารางการนำเสนอกลุ่มที่ 3

การประชุมวิชาการระดับชาติทางรัฐประศาสนศาสตร์ ครั้งที่ 14

ในวันที่ 25 มีนาคม 2565 มหาวิทยาลัยศิลปากร (ห้อง Sapphire 202 อาคาร Impact Forum)

ลำดับที่	เวลา	ชื่อ - นามสกุลผู้นำเสนอ	ชื่อเรื่อง	ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์ผลงาน
1	13.00 – 13.30	ทิพวรรณ กำศิริมงคล	ปัญหาและการจัดการสอนภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์ในช่วงการระบาดของไวรัส โควิดา 2019 (COVID-19) ของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง	รองศาสตราจารย์ สีดา สอนศรี (สมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย)
2	13.30 – 14.00	เอกกฤต เลิศวิทยา ประดิษฐ์	การปรับตัวข้ามวัฒนธรรมของชาวต่างชาติที่ทำงานกับคนไทยในจังหวัดเพชรบุรี	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย กิตติศักดิ์ นาวิน*
3	14.00 – 14.30	ณัฐนา ลิฬหรัตนรักษ์	ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของพนักงานบริษัท: กรณีศึกษา บริษัทเอกชนที่ประกอบธุรกิจด้านการขนส่งแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	(มหาวิทยาลัยศิลปากร) (* ผู้ดำเนินรายการประจำกลุ่ม)
4	14.30 – 15.00	ภิญญาพัชญ์ มุณีแก้ว	ความเป็นไทย อำนาจละมุนสำหรับการท่องเที่ยวไทย	

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

กลุ่มที่ ๓

ปัญหาและการจัดการสอนภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์ในช่วงการระบาด ของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ทิพวรรณ กำศิริมงคล และ รุ่งนภา ชีวรัมย์ี.....	๑๘๕
การปรับตัวข้ามวัฒนธรรมของชาวต่างชาติที่ทำงานกับคนไทยในจังหวัดเพชรบุรี เอกกฤต เลิศวิทยาประดิษฐ์, ชินวัฒน์ นิลโมจน์, จีราภา สตะเวทิน, เลิศลักษณ์ เจริญสมบัติ และ ศุภลักษณ์ ศรีลำอางค์.....	๑๙๖
ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของพนักงานบริษัท: กรณีศึกษา บริษัทเอกชนที่ประกอบธุรกิจด้านการขนส่งแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณัฐธนา สิพรัตน์รักษ์, ชลธิชา ไตรวงศ์, ธนาภา ชูรัตน์ และ รักษิณา รอดเที่ยง.....	๒๑๒
ความเป็นไทย อำนาจละมุนสำหรับการท่องเที่ยวไทย ภิญญาพัชญ์ มุณีแก้ว	๒๓๐

ปัญหาและการจัดการสอนภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์ในช่วงการระบาด ของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

ของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

ทิพวรรณ กำศิริมงคล^๑ และ รุ่งนภา ชีวรัศมี^๒

Email address: tippawan@ms.su.ac.th

Email address: rungnapha@ms.su.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัญหาการจัดการสอนภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์และศึกษาวิธีการจัดการปัญหาที่พบของอาจารย์ในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่สอนระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึง ตุลาคม ๒๕๖๔ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และค่าสถิติเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๒ คน เป็นชาวไทย ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘ และเป็นชาวต่างชาติ ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒ ช่วงอายุอยู่ระหว่าง ๒๕-๕๘ ปี ประสบการณ์การสอนอยู่ระหว่าง ๒ – ๒๐ ปี ผลการศึกษาพบปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา ดังนี้ ๑) ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาด้านพฤติกรรมของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละร้อย อาจารย์ได้แก้ปัญหาโดยนำแอปพลิเคชันต่าง ๆ มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และใช้แนวคิดแบบไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ๒) ปัญหาด้านอินเทอร์เน็ตและไฟฟ้าของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ ๘๐ อาจารย์รับมือกับปัญหานี้โดยบันทึกภาพเคลื่อนไหวขณะจัดการสอน เพื่อส่งให้ผู้เรียนสามารถติดตามย้อนหลังได้ ๓) ปัญหาข้อจำกัดด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ ๖๘ อาจารย์เลือกใช้อุปกรณ์พื้นฐานและสำรวจความเป็นไปได้ก่อนจัดกิจกรรมการสอน และ ๔) ปัญหาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ ๔๗ ซึ่งอาจารย์ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหาตามแต่ละสถานการณ์

คำสำคัญ : ปัญหาการจัดการสอนภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์, การจัดการสอนภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์, การจัดการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาด covid-19

^๑ อาจารย์สาขาวิชาการจัดการธุรกิจและภาษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

^๒ อาจารย์สาขาวิชาการจัดการธุรกิจและภาษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

PROBLEMS AND MANAGEMENT OF ONLINE FOREIGN LANGUAGE TEACHING DURING THE COVID-19 PANDEMIC OF LECTURERS OF FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE IN A UNIVERSITY

Tippawan Kamsirimongkol and Rungnapha Chewarussamee

Email address: tippawan@ms.su.ac.th

Email address: rungnapha@ms.su.ac.th

Abstract

This qualitative research aims to study problems of online foreign language teaching during the Covid-19 pandemic and problem management of the lecturers during the COVID-19 Pandemic of Faculty of Management Science in a university. Data collected from Thai and non-Thai native lecturers who teach English, Chinese and Japanese languages between July - October ๒๐๒๑. Semi-structured interview, content analysis and descriptive statistics were conducted.

The participants consisted of 22 lecturers, 15 were Thais, representing ๖๘ percent, and ๗ were foreigners, accounting for 32 percent. The age range was between 25-58 years and their teaching experience was between 2 - 21 years. The results revealed the problems and management as follows: 1) The most common problem in online foreign language teaching was learners' behavioral problem which accounted for a hundred percent. The problem was managed by employing various kinds of applications and no one left behind concept; 2) The learners' availability of internet and electricity problems while teaching accounted for 80 percent. The lecturers handled with this problem by recording the teaching videos and send them to learners so that they can follow up later; 3) Electronic device limitation problem accounted for ๖๘ percent. Selecting of the common devices and possibility survey before teaching can help resolve the problem; and 4) Other problems accounted for 47 percent and the lectures used different ways and methods solving each one case by case.

Keywords: Problems of Online Foreign Language Teaching, Management of Online Foreign Language Teaching, Management of Teaching During COVID-19

บทนำ

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์มีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างมาก ผวนกับสถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) การปรับรูปแบบการจัดการสอนในสถาบันการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงเป็นไปอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดดไม่ว่าจะเป็นที่ ต้องการหรือไม่ก็ตาม ข้อมูลจากธนาคารโลก World Bank (๒๐๒๑) ระบุว่า หลังเกิดการระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ มีการบังคับใช้มาตรการปิดสถานศึกษาทั่วประเทศ หรือปิดเพียงบางส่วน และถึงแม้ว่าสถานการณ์เริ่มคลี่คลายมีการเปิดเรียนแล้ว แต่ด้วยมาตรการด้านสาธารณสุขและข้อจำกัดหลายประการเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนแบบในที่ตั้ง ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

สถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนในประเทศไทยไม่ต่างจากประเทศอื่นทั่วโลก ณิชยา พิทยาพงศกร (๒๐๒๐) ได้กล่าวไว้ว่า การเร่งปฏิรูปและการทบทวนปฏิรูปของโควิด-๑๙ ส่งผลให้ผู้เกี่ยวข้องบางส่วนต้องปรับตัวด้วยความจำเป็น เช่นเดียวกับแรงดึงและแรงผลักของปัจจัยขับเคลื่อนต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการศึกษาไทยมาโดยตลอด หากขาดการออกแบบเชิงรุกและการตั้งรับปรับตัวของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาคการศึกษา ก็เป็นไปได้สูงมากว่าอนาคตของการศึกษาไทยจะเคลื่อนคล้อยไปตามแรงเหล่านี้จนไม่สามารถควบคุมทิศทางไปสู่จุดหมายที่ต้องการได้

จากข้อมูลขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization [WHO], ๒๐๒๐) และ การสรุปมาตรการและการดำเนินงานของไทยต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยกลุ่มงานสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก (๒๕๖๔) ได้ประกาศให้ การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ทำให้สถาบันการศึกษาไม่สามารถจัดการสอนได้ตามปกติ ด้วยมาตรการดังกล่าว และเพื่อความปลอดภัยสูงสุดของทุกคน โดยเฉพาะการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ส่งผลให้การจัดการศึกษาในประเทศไทยทุกระดับชั้น และเกือบทุกสาขาวิชาต้องปรับเปลี่ยนเป็นการจัดการสอนแบบออนไลน์

การปรับเปลี่ยนอย่างปัจจุบันทันด่วนโดยที่มิได้มีการเตรียมความพร้อมหรือวางแผนล่วงหน้า ย่อมนำมาซึ่งปัญหา เช่นเดียวกับการปรับเปลี่ยนการจัดการสอนจากแบบในชั้นเรียนไปเป็นการสอนแบบออนไลน์ในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ก็ส่งผลให้เกิดปัญหาเช่นกัน คณะผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาปัญหาการจัดการสอนภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์และศึกษาวิธีการจัดการปัญหาที่พบของอาจารย์ในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดการสอนออนไลน์อันจะเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาก่อนเป็นอย่างสูงในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๓. ศึกษาปัญหาการจัดการสอนภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์
๔. ศึกษาวิธีการจัดการปัญหาที่พบของอาจารย์ในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดการจัดการสอนแบบออนไลน์

แนวคิดการจัดการสอนแบบออนไลน์ เป็นการสอนที่อิงทฤษฎี โครงสร้างนิยม (Constructivism) คือเป็นลักษณะการสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน โดยบทบาทผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจในเนื้อหา ให้ความสำคัญกับการสร้างปฏิสัมพันธ์แบบพลวัต (Dynamic) ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เชื่อมโยงวัฒนธรรมและภูมิหลังของผู้เรียน ประเมินความสำเร็จจากกิจกรรมที่หลากหลายมิใช่จากการทดสอบเพียงอย่างเดียว (Duffy and Cunningham, ๑๙๙๖, ทิศนา แคมมณี, ๒๕๔๕)

การเรียนการสอนออนไลน์มีการถูกเรียกด้วยคำที่แตกต่างกัน ได้แก่ อีเลิร์นนิง (e-learning) การเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต (Internet learning) การเรียนรู้แบบกระจาย (distributed learning), การเรียนรู้ผ่านระบบเครือข่าย (networked learning) การเรียนรู้เสมือนจริง (virtual learning) การเรียนรู้ผ่านคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (computer-assisted learning), การเรียนรู้ผ่านเว็บ (web-based learning) และการศึกษาทางไกล (distance learning) (Alley, ๒๐๐๘, p.๒)

การจัดการสอนแบบออนไลน์เป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดการสอนทางไกล (Distance Learning) ที่มีพัฒนาการมากกว่า ๑๐๐ ปี เริ่มจากการเรียนทางไปรษณีย์ เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้ผู้ที่อยู่ห่างไกล (เจริญ ภูวิจิตร, ๒๕๖๔) และสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาด้านการศึกษา เป้าหมายที่ ๔ ของ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDG) คือ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างครอบคลุมและเท่าเทียม ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (No one left behind) กล่าวคือ การศึกษาที่ทุกคนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตนเอง ค้นพบศักยภาพและมีโอกาสพัฒนาได้เต็มความสามารถ พัฒนาจิตใจของตนให้สูงสุดและนำมาใช้ได้อย่างไร้ขีดจำกัด และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (The Global Goals for Sustainable Development, 2015)

องค์ประกอบการจัดการสอนแบบออนไลน์

การจัดการสอนแบบออนไลน์ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานองค์ความรู้ร่วมกับนวัตกรรมการเรียนรู้อะพินเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย นักวิชาการด้านการศึกษา กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการสอนแบบออนไลน์ไว้ค่อนข้างสอดคล้องกันโดยมี องค์ประกอบหลักได้แก่ ๑) เนื้อหา และสื่อการเรียน ๒) ระบบส่งสารสนเทศและการสื่อสาร ๓) ระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน ๔) ระบบการวัดและการประเมินผล ๕) ระบบสนับสนุนการเรียน และ ๖) ผู้สอนและผู้เรียน (ฐาปนีย์ ธรรมเมธา, ๒๕๕๓) (วิทยา วาโย และคณะ, ๒๕๖๓) ทำให้การเรียนออนไลน์เป็นการช่วยทำให้ผู้สอนและผู้เรียนสามารถผนวกเวลาและสถานที่เข้าด้วยกัน (cole, ๒๐๒๐, p.๖) ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่มีข้อจำกัดด้านสถานที่และเวลา

องค์ประกอบข้างต้นนั้นมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละบริบท ตามหลักทฤษฎีการเรียนรู้ที่กล่าวว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นในตัวบุคคล (Siemens, ๒๐๐๔, p.๓) ดังนั้นการจัดการสอนแบบออนไลน์ให้เกิดประสิทธิภาพ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้จัดการสอนจะต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล (Differentiated Instruction) ยึดหลักความแตกต่างและมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและตระหนักว่าไม่มีรูปแบบการสอนใดรูปแบบหนึ่งที่ดีที่สุด (One Size Does Not Fit All) ปัจจัยสำคัญคือการออกแบบการสอนและรูปแบบให้เหมาะสมกับบริบทและสอดคล้องกับสถานการณ์จริง (Poeth, ๒๐๑๙)

การจัดการสอนภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์

การจัดการสอนภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์มีความแตกต่างจากการสอนออนไลน์สำหรับบางรายวิชาที่เน้นเฉพาะเนื้อหาและความเข้าใจ ด้วยการสอนภาษาต่างประเทศนั้นจำเป็นต้องสอนให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา หลักไวยากรณ์ วัฒนธรรม รวมถึงการฝึกทักษะทั้ง ๔ ได้แก่ ฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เหมาะสมตามสถานการณ์

รูปแบบการจัดการสอนภาษาต่างประเทศมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละบริบทและระดับชั้น สำหรับประเทศไทยนั้นเดิมทีเริ่มต้นการจัดการสอนภาษาต่างประเทศด้วยการสอนแบบไวยากรณ์แปล (Grammar-Translation Method) และปรับเปลี่ยนเรื่อยมาเป็นการสอนแบบตรง (Direct Method) การสอนแบบฟัง-พูด (Audio Lingual Method) จนกระทั่งปัจจุบันมุ่งเน้นไปที่การสื่อสารเป็นหลัก (Communicative Approach) หนึ่งในรูปแบบการจัดการสอนที่ถูกนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนสื่อสารได้ คือ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรคทางปัญญา (Constructivism) เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ กล่าวคือ มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรม ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาพร พงศพิศกุล, ๒๕๕๘)

ในประเทศไทย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสำหรับการสอนภาษาต่างประเทศนั้นมิใช่เรื่องใหม่ ผู้สอนภาษาต่างประเทศต่างคุ้นเคยกับการใช้สื่อผสมมาตั้งแต่อดีตไม่ว่าจะเป็น แถบบันทึกเสียง (Audio tape) แถบบันทึกภาพเคลื่อนไหว (Video Tape) แผ่นเก็บเสียงดิจิทัล (Compact disc) หรือแผ่นดีวีดี (DVD) จนกระทั่งปัจจุบันเทคโนโลยีมีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด มีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปและแอปพลิเคชัน (Application) ต่าง ๆ มาใช้ในการสอน ทำให้การจัดการสอนมีความน่าสนใจขึ้น (ชัยวัฒน์ แก้วพินงาม, ๒๕๖๑) หลังการระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) มาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ส่งผลให้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการจัดดำเนินการจัดการสอนมีบทบาทมากขึ้น

แพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์มีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องมีการทำนายว่าตลาด e-learning ของโลกจะมีอัตราการเติบโตร้อยละ ๘ มูลค่าตลาดจะเพิ่มขึ้นจาก ๒ แสนล้านเหรียญสหรัฐ ในปี ๒๕๖๒ ไปเป็น ๓.๗ แสนล้าน

เหรียญสหรัฐในปี ๒๕๖๙ การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-๑๙ ในปี ๒๕๖๓ ยิ่งเป็นปัจจัยเร่งให้ภาคการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของผู้เรียนหรือผู้สอน ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับกระบวนการดำเนินงาน และเสริมเนื้อหาใหม่ ๆ ให้กับการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัล (สถาบันอุทยานการเรียนรู้, ๒๕๖๔)

การปรับเปลี่ยนอย่างปัจจุบันทันด่วนโดยที่มิได้มีการเตรียมความพร้อมหรือวางแผนล่วงหน้า ย่อมนำมาซึ่งปัญหา เช่นเดียวกับการปรับเปลี่ยนการจัดการสอนจากแบบในชั้นเรียนไปเป็นการสอนแบบออนไลน์ในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ก็ส่งผลให้เกิดปัญหาเช่นกัน คณะผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาปัญหาการจัดการสอนภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์และศึกษาวิธีการจัดการปัญหาที่พบของอาจารย์ในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดการสอนออนไลน์และพัฒนาการจัดการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)

การระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) หรือโรคทางเดินหายใจที่ชื่อว่า Coronavirus Disease ๒๐๑๙ (Covid-19) นี้ได้ถูกพบเมื่อเดือนธันวาคม ๒๐๑๙ และถูกประกาศจากองค์การอนามัยโลก (WHO, ๒๐๒๐) ว่าเป็นไวรัสตัวใหม่เมื่อเดือนมกราคม ๒๐๒๐ โรคนี้เกิดจากเชื้อไวรัสและทำให้เกิดอาการที่เกี่ยวข้องกับระบบทางเดินหายใจ จัดอยู่ในกลุ่มของโรค ซาร์ส ซึ่งระบาดช่วงปี ๒๐๐๒ และ ๒๐๐๓ และโรค Mers ซึ่งระบาดในตะวันออกกลางตั้งแต่ช่วงปี ๒๐๑๒ จนถึงปัจจุบัน ปัจจุบันการระบาดของโรค Coronavirus Disease ๒๐๑๙ (Covid-19) ที่ระบาดรุนแรงและต่อเนื่องอีกทั้งยังไม่สามารถคาดเดาถึงจุดจบของการระบาดได้ ทำให้ Coronavirus Disease ๒๐๑๙ (Covid-19) ได้กลายเป็นภัยคุกคามสุขภาพของประชากรทั่วโลก (Fauci & Redfield, ๒๐๒๐)

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ อาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศคณะวิทยาการจัดการของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จำนวน ๒๒ คน เป็นชาวไทย ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘ และเป็นชาวต่างชาติ ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒ โดยกลุ่มประชากรมีช่วงอายุอยู่ระหว่าง ๒๕-๕๘ ปี และมีประสบการณ์การสอนอยู่ระหว่าง ๒ - ๒๐ ปี

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างปลายเปิดโดยผู้วิจัยได้ขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๓ ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ โดยโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยคำถามปลายเปิดที่นำมาเก็บข้อมูลเพื่อตอบจุดประสงค์ในการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการสอนภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์และแนวทางที่ใช้ในการจัดการกับปัญหาที่พบ

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่สอนระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึง ตุลาคม ๒๕๖๔ โดยการสัมภาษณ์ทั้งโดยการสัมภาษณ์แบบรายบุคคล แบบโฟกัสกรุป โดยใช้รูปแบบการพบปะโดยตรงและการสัมภาษณ์แบบออนไลน์

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปบทสัมภาษณ์มาสรุปแบบวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และค่าสถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ซึ่งมีผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์จำนวน ๒๒ คน เป็นชาวไทย ๑๕ คนและเป็นชาวต่างชาติ ๗ คน ซึ่งมีช่วงอายุอยู่ระหว่าง ๒๕-๕๘ ปี และมีประสบการณ์การสอนอยู่ระหว่าง ๒ - ๒๐ ปีพบว่าทั้งอาจารย์ชาวไทยและชาวต่างชาติพบปัญหาจำนวน ร้อยละร้อย คือ ๑) ปัญหาด้านพฤติกรรมของผู้เรียน แบ่งออกเป็น ปัญหาด้านการขาดเรียน ปัญหาความไม่ตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน ผู้เรียนไม่เปิดกล้องขณะเรียน ผู้เรียนไม่ตอบสนองขณะเรียน รวมถึงขาดการส่งงานที่ได้รับมอบหมายหลังจบการเรียน ปัญหาด้านการเรียนรู้พบว่าผู้เรียนที่เรียนในรูปแบบออนไลน์มีความสนใจในการเรียนระยะสั้นๆ สังเกตจากพฤติกรรมระหว่างเรียนและการไม่ตอบสนองเมื่อมีการซักถามหรือเรียกชื่อ ผู้สอนใช้วิธีการแก้ปัญหา โดยสร้างแรงจูงใจเชิงบวกและเชิงลบ การสร้างแรงจูงใจเชิงบวก เช่น การเพิ่มกิจกรรม เทคโนโลยี แอปพลิเคชันและเกมต่าง ๆ มาใช้ประกอบการจัดการสอน เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและสร้างบรรยากาศไม่ให้เคร่งเครียดจนเกินไป ส่วนการสร้างแรงจูงใจเชิงลบ เช่น การวางข้อตกลงร่วมกัน กรณีที่ผู้เรียนไม่ปฏิบัติตามหรือละเมิดข้อตกลงจะมีบทลงโทษตามข้อตกลงที่รับรู้ร่วมกัน ๒) ปัญหาด้านสัญญาณอินเทอร์เน็ตและไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของผู้ให้ข้อมูล ผู้สอนให้ข้อมูลว่าขณะจัดการสอนออนไลน์มักพบปัญหาความไม่เสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ตและบ่อยครั้งปัญหาที่เกิดขึ้นคือระบบไฟฟ้าขัดข้องโดยเฉพาะช่วงฝนตกหนักและฤดูมรสุม เป็นอุปสรรคต่อการจัดการสอน ในกรณีนี้ผู้สอนจะทำการบันทึกการสอนในแต่ละครั้งเพื่อให้ผู้เรียนที่ประสบปัญหาข้างต้นสามารถติดตามเนื้อหาย้อนหลังได้ ขณะเดียวกันการบันทึกการสอนนี้ถือเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเอง ๓) ปัญหาด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ ๖๘ ของผู้ให้ข้อมูล จากการศึกษาพบว่า ผู้เรียนบางรายมีข้อจำกัดด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมสำหรับการเรียนออนไลน์ เช่น ต้องใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในการเรียนออนไลน์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ไม่สมบูรณ์หรือขัดข้อง ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรม การสำรวจความเป็นไปได้ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อผู้สอนได้รับทราบสภาพการณ์และข้อจำกัดของนักศึกษา ช่วยให้ผู้สอนออกแบบและวางแผนการจัดการสอนและเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่แท้จริงของผู้เรียนเท่าที่เป็นไปได้ ๔) ปัญหาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ ๔๗ ของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา เช่น ปัญหาครอบครัว สุขภาพร่างกายและจิตใจ รวมถึงปัญหาด้านการเงิน หากผู้เรียนไม่สามารถจัดการปัญหาเหล่านี้ได้อย่างเหมาะสมย่อมกระทบต่อการจัดการสอนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้แนวทางการแก้ปัญหา ผู้สอนใช้วิธีการพูดคุย

เป็นรายกรณี ในส่วนของปัญหาครอบครัวและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสภาพจิตใจของผู้เรียน ผู้สอนใช้วิธีการพูดคุย แนะนำให้ผู้เรียนเข้าใจต้นเหตุแห่งปัญหา วิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม และให้กำลังใจในการเผชิญหน้ากับปัญหา และอุปสรรคต่างๆ ส่วนปัญหาสุขภาพร่างกายและจิตใจ ผู้สอนมักแนะนำให้พักรักษาตัวหรือส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะทาง หากเป็นปัญหาด้านการเงิน ผู้สอนมักแนะนำแหล่งทุนหรือช่องทางการหารายได้พิเศษเพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัว เป็นต้น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการศึกษาปัญหาการจัดการสอนภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์พบว่าปัญหาสำคัญที่ผู้สอนพบในการจัดการสอนออนไลน์มากที่สุดคือ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการจัดการสอนแบบออนไลน์ซึ่งประกอบไปด้วย ๑) เนื้อหา และสื่อการเรียน ๒) ระบบส่งสารสนเทศและการสื่อสาร ๓) ระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน ๔) ระบบการวัดและการประเมินผล ๕) ระบบสนับสนุนการเรียน และ ๖) ผู้สอนและผู้เรียน ผู้เรียน (ฐาปนีย์ ธรรมเมธา, ๒๕๕๗) (วิทยา วาโย และคณะ, ๒๕๖๓) โดยปัญหาที่พบมากที่สุดคือ องค์ประกอบที่เกิดจากตัวผู้เรียน ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดคือปัญหาด้านพฤติกรรมของผู้เรียน แบ่งออกเป็น การขาดเรียน ความไม่ตรงต่อเวลารวมถึงขาดการส่งงานที่ได้รับมอบหมายหลังจบการเรียนซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในการเรียนออนไลน์ที่ต้องอาศัยความมีวินัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ (Golladay, et al., ๒๐๐๐) ผู้เรียนไม่เปิดกล้องขณะเรียนและไม่ตอบสนองขณะเรียน อีกทั้งในด้านการเรียนรู้พบว่าผู้เรียนมีความความสนใจในการเรียนระยะสั้น ๆ สักเกตจากพฤติกรรมระหว่างเรียนและการไม่ตอบสนองเมื่อมีการซักถามหรือเรียกชื่อ ซึ่งถือเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดในการจัดการสอนออนไลน์ ส่วนปัญหาที่พบน้อยสุดคือ ปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา เช่น ปัญหาครอบครัว สุขภาพร่างกายและจิตใจ รวมถึงปัญหาด้านการเงิน ปัญหาที่เกิดจากตัวผู้เรียนมีส่วนสัมพันธ์กับการจัดการสอนออนไลน์มากที่สุดเพราะตามหลักทฤษฎีการเรียนรู้ของ (Siemens, ๒๐๐๔) การเรียนรู้เกิดขึ้นในตัวบุคคล ผู้เรียนจึงนับเป็นองค์ประกอบหลักในการบรรลุผลสัมฤทธิ์ในการจัดการสอนออนไลน์

ปัญหาถัดมาคือปัญหาด้านองค์ประกอบของระบบสนับสนุนการเรียน ที่ผ่านมาการจัดการสอนออนไลน์มักพบปัญหาด้านไฟฟ้าขัดข้องและสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรโดยเฉพาะช่วงฝนตกหนักและฤดูมรสุม รวมถึงปัญหาด้านการขาดแคลนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เนื่องจากผู้เรียนบางรายมีข้อจำกัดทางการเงินและไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมสำหรับการเรียนออนไลน์ ซึ่งเป็นอุปสรรคโดยตรงต่อการจัดการสอนออนไลน์

จากประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น ผลการวิจัยพบว่าวิธีการจัดการปัญหาที่พบของอาจารย์ในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) มีความแตกต่างกันดังนี้ ปัญหาด้านพฤติกรรมของผู้เรียน ผู้สอนเน้นการแก้ปัญหาโดยการสร้างแรงจูงใจเชิงบวกและเชิงลบ มีการปรับเพิ่มกิจกรรมในชั้นเรียน ผสานการสอนโดยใช้เทคโนโลยี แอปพลิเคชันและเกมต่างๆ เพื่อสร้างบรรยากาศการสอนและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน อีกทั้งผู้สอนทำการวางข้อตกลงร่วมกัน หากพบกรณีที่ผู้เรียนไม่ปฏิบัติตามหรือละเมิดข้อตกลงจะมีบทลงโทษตามข้อตกลง

ที่รับรู้ร่วมกันเพื่อสร้างแรงจูงใจเชิงลบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพอธ Poth (๒๐๑๙) ที่กล่าวว่า ไม่มีรูปแบบการสอนใดที่ดีที่สุด แต่ขึ้นอยู่กับรูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่แท้จริง ส่วนปัญหาอื่น ๆ ที่เป็นปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน ผู้สอนใช้วิธีการพูดคุยเป็นรายกรณี แนะนำให้ผู้เรียนเข้าใจต้นเหตุแห่งปัญหา วิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม และให้กำลังใจในการเผชิญหน้ากับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งแนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับ ทิศนา แคมณี (๒๕๔๕) ที่กล่าวว่าบทบาทของผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกและเป็นผู้สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันกับผู้เรียนแบบพลวัต เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับปัญหาด้านระบบสนับสนุนการเรียน ได้แก่ ปัญหาไฟฟ้าและสัญญาณอินเทอร์เน็ต รวมถึงการที่นักศึกษาบางรายขาดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมกับการเรียนออนไลน์ ในกรณีนี้ผู้สอนการสำรวจความเป็นไปได้ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อผู้สอนได้รับทราบสภาพการณ์และข้อจำกัดของนักศึกษารายบุคคล ช่วยให้ผู้สอนออกแบบและวางแผนการจัดการสอนและเลือกกิจกรรมได้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่แท้จริงของผู้เรียนเท่าที่เป็นไป อีกทั้งผู้สอนจะทำการบันทึกการสอนในแต่ละครั้งเพื่อให้ผู้เรียนที่ประสบปัญหาไฟฟ้าดับขณะจัดการสอนสามารถติดตามเนื้อหาย้อนหลังได้ ขณะเดียวกันการบันทึกการสอนนี้ถือเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการดั้งเดิมของการเรียนทางไกลซึ่งขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียนที่มีข้อจำกัดด้านการเรียน (เจริญ ภูวิจิตร, ๒๕๖๔) และสนับสนุนต่อแนวคิดการศึกษาที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกันสู่เป้าหมาย ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (No one left behind) (The Global Goals for Sustainable Development, ๒๐๑๕)

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการจัดการสอนภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์ในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ของอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ถือเป็นจัดการสอนที่จำเป็นและเป็นสถานการณ์ที่เร่งด่วน ทำให้ต้องมีการปรับตัวทั้งผู้เรียนและผู้สอนในรูปแบบการเรียนการสอนที่ต่างไปจากเดิม ปัญหาที่พบจากงานวิจัยชิ้นนี้ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาที่เกิดจากตัวผู้เรียนเนื่องจากช่วงสถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างและยาวนาน ทำให้ผู้เรียนมีความกดดันต่อสภาพการณ์ปกติใหม่ ผู้เรียนบางส่วนต้องเผชิญปัญหาของครอบครัว ทำให้เกิดความกดดันเพิ่มมากขึ้น ล้วนแล้วแต่ส่งผลและเป็นอุปสรรคต่อการจัดการสอนทั้งสิ้น ผลการวิจัยชิ้นนี้พบแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดจากการจัดการสอนโดยการใช้ผู้สอนเป็นตัวแสดงหลักในการทำความเข้าใจและสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถก้าวผ่านอุปสรรคครั้งนี้ไปด้วยกัน นอกจากนี้แล้ว การสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นคว้าและนำความรู้ที่ได้มาอภิปรายก็จะช่วงส่งเสริมให้องค์ความรู้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน (Siemens, ๒๐๐๔) ได้อีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา บุญภักดิ์. (๒๕๖๓) พฤษภาคม – สิงหาคม. “การจัดการเรียนรู้ยุค New Normal”. วารสารครุศาสตร์
อุตสาหกรรม, ๑๙ (๒), ๑-๖.
- เจริญ ภูวิจิตร. (๒๕๖๔). การจัดการเรียนรู้ทางออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล (Efficiency in
Online Learning Management of Digital Age). เข้าถึงเมื่อ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๕. เข้าถึงจาก
<http://www.nidtep.go.th/2017/publish/doc/20210827.pdf>
- ชัยวัฒน์ แก้วพินงาม. (๒๕๖๑). “แนวทางในการผสมผสานดิจิทัลเทคโนโลยีเพื่อการสอนภาษา”. ภาษาปริทัศน์,
๓๓, ๒๔๑ – ๒๖๖.
- ฐาปนี ธรรมเมธา. (๒๕๕๗). **อีเลิร์นนิ่ง: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ e-Learning: from theory to practice.**
โครงการ มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย. กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ณิชา พิทยาพงศกร. (๒๐๒๐). “New Normal ของการศึกษาไทย คืออะไร เมื่อการเรียนทางไกลไม่ใช่คำตอบ”.
เข้าถึงเมื่อ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕. เข้าถึงจาก <https://tdri.or.th/2020/05/desirable-new-normal-for-thailand-education/>.
- ทศนา แคมมณี. (๒๕๕๕). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้ เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.** กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยา วาโย และคณะ.(๒๕๖๓). “การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-
๑๙: แนวคิดและการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนการสอน” วารสารศูนย์อนามัยที่ ๙, ๓๔ (พฤษภาคม-
สิงหาคม) : ๒๘๕ – ๒๘๘.
- สถาบันอุทยานการเรียนรู้ (๒๕๖๔). “แพลตฟอร์มออนไลน์ ภูมิทัศน์ใหม่ของการเรียนรู้”. TK Lifelong
Learning Focus issue ๐๑: ๕๐ -๖๑.
- สถาพร พงษ์พิบูล. (๒๕๕๘). เอกสารประกอบการฝึกอบรม “คุณภาพผู้เรียนเกิดจากกระบวนการเรียนรู้”.
สระแก้ว: คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว.
- สรุปมาตรการและการดำเนินงานของไทยต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
ฉบับที่ ๕ ระหว่างเดือน พฤษภาคม – มิถุนายน ๒๕๖๔. เข้าถึงเมื่อ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๕. เข้าถึงจาก
https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=๗๙๘๓๐&filename=index.
- Ally, M. (2008). Foundations of educational theory for online learning. *Theory and practice of
online learning*, 2, 15-44. Accessed December, 2020. Available from [https://ustpaul.ca
/upload-files/DistanceEducation/FOUNDATIONS_OF_EDUCATIONAL.pdf](https://ustpaul.ca/upload-files/DistanceEducation/FOUNDATIONS_OF_EDUCATIONAL.pdf)
- Duffy, Thomas M. and Cunningham, Donald J., (1996). Constructivism: Implications for the design
and delivery of instruction. Accessed December, ๒๐๒๐, Available from [http://citeseerx.ist.
psu.edu/viewdoc/summary?doi=10.1.1.138.2455](http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/summary?doi=10.1.1.138.2455)

- Fauci, A. S., Lane, H. C., & Redfield, R. R. (2020). Covid-19—navigating the uncharted. *New England Journal of Medicine*, 382(13), 1268-1269.
- Golladay, R. M., Prybutok, V. R., & Huff, R. A. (2000). Critical success factors for the online learner. *Journal of Computer Information Systems*, 40(4), 69-71.
- Poth, Rachelle Dene. (2019). **One Size Does Not Fit All**. Accessed December, 2020. Available from <https://rdene915.com/2019/08/25/one-size-does-not-fit-all/>
- Robinson, P., & Cole, R. A. (2000). Issues in Web-based pedagogy: A critical primer.
- The Global Goals for Sustainable Development**. (2015). Accessed December, 2020. Available from <https://www.globalgoals.org/>.
- Siemens, G. (2004). Connectivism: A learning theory for the digital age. *Ekim*, 6, 2011.
- The KOMMON. (2021). แพลตฟอร์มออนไลน์ ภูมิทัศน์ใหม่
- The World Bank. (2022). **Learning Losses from COVID-19 Could Cost this Generation of Students Close to 17 Trillion in Lifetime Earnings** Accessed January, 2021. Available from <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2021/12/06/learning-losses-from-covid-19-could-cost-this-generation-of-students-close-to-17-trillion-in-lifetime-earnings>.
- World Health Organization. (2020). Rolling Updates on Coronavirus disease (COVID-19). Accessed December, 2020. Available from: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/events-astheyhappen>.
- WHO. (2020). Archived: WHO Timeline -COVID-19. Accessed January 10, 2022. Available from <https://www.who.int/news-room/detail/27-04-2020-who-timeline---cov>